

STN	Bezpečnosť strojov Znižovanie rizika z nebezpečných látok emitovaných strojmi Časť 1: Zásady a špecifikácie pre výrobcov strojov (ISO 14123-1: 2015)	STN EN ISO 14123-1 83 3009
------------	---	--

Safety of machinery

Reduction of risks to health resulting from hazardous substances emitted by machinery

Part 1: Principles and specifications for machinery manufacturers

Sécurité des machines

Réduction des risques pour la santé résultant de substances dangereuses émises par des machines

Partie 1: Principes et spécifications à l'intention des constructeurs de machines

Sicherheit von Maschinen

Minderung von Gesundheitsrisiken, die auf Gefahrstoffemissionen von Maschinen zurückzuführen sind

Teil 1: Grundsätze und Festlegungen für Maschinenhersteller

Táto norma je slovenskou verziou európskej normy EN ISO 14123-1: 2015.

Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Táto norma má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN ISO 14123-1: 2015.

It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.

It has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN EN ISO 14123-1 z mája 2016, ktorá od 1. 5. 2016 nahradila STN EN 626-1 + A1 z novembra 2008 v celom rozsahu.

127791

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2019

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z CEN, © 2015 CEN, ref. č. EN ISO 14123-1: 2015 E.

Informácie pre používateľa normy

ISO 14123 pod všeobecným názvom *Bezpečnosť strojov. Znižovanie rizika z nebezpečných látok emitovaných strojmi* obsahuje nasledujúce časti:

- *Časť 1: Zásady a špecifikácie pre výrobcov strojov;*
- *Časť 2: Metodika overovacích postupov.*

Normatívne referenčné dokumenty

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

POZNÁMKA 1. – Ak bola medzinárodná publikácia zmenená spoločnými modifikáciami, čo je indikované označením (mod), použije sa príslušná EN/HD.

POZNÁMKA 2. – Aktuálne informácie o platných a zrušených STN možno získať na webovej stránke www.unms.sk.

ISO 12100: 2010 zavedená v STN EN ISO 12100: 2011 *Bezpečnosť strojov. Všeobecné zásady konštruovania strojov. Posudzovanie a znižovanie rizika (ISO 12100: 2010) (83 3001)*

Súvisiace právne predpisy

Smernica 2006/42/ES zo 17. mája 2006 (OJ L 157 z 9. 6. 2006) o strojoch a pozmeňujúca smernicu 95/16/ES;

nariadenie vlády SR č. 436/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia.

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Jaroslav Volčko MIKONA-INFO, Lučenecká cesta 2266/6 Zvolen, Jaroslav Volčko

Technická komisia: TK 29 Bezpečnosť strojov a ergonómia

**Bezpečnosť strojov
Znižovanie rizika z nebezpečných látok emitovaných strojmi
Časť 1: Zásady a špecifikácie pre výrobcov strojov
(ISO 14123-1: 2015)**

Safety of machinery
Reduction of risks to health resulting from hazardous substances emitted by machinery
Part 1: Principles and specifications for machinery manufacturers
(ISO 14123-1: 2015)

Sécurité des machines
Réduction des risques pour la santé
résultant de substances dangereuses
émises par des machines
Partie 1: Principes et spécifications
à l'intention des constructeurs de machines
(ISO 14123-1: 2015)

Sicherheit von Maschinen
Minderung von Gesundheitsrisiken,
die auf Gefahrstoffemissionen
von Maschinen zurückzuführen sind
Teil 1: Grundsätze und Festlegungen
für Maschinenhersteller
(ISO 14123-1: 2015)

Túto európsku normu schválil CEN 10. októbra 2015.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky, Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
Úvod	6
1 Predmet normy	7
2 Normatívne odkazy	7
3 Termíny a definície	7
4 Posudzovanie rizika	7
5 Typy emisií	8
5.1 Emisie šírené vzduchom.....	8
5.2 Emisie, ktoré nie sú šírené vzduchom	9
6 Požiadavky a/alebo ochranné opatrenia na odstránenie a/alebo zníženie rizika.....	10
7 Informácie o používaní a údržbe	10
7.1 Informácie o používaní	10
7.2 Informácie o údržbe	11
8 Overovanie bezpečnostných požiadaviek a/alebo ochranných opatrení	11
Príloha A (informatívna) – Príklady ochranných opatrení na zníženie vystavenia nebezpečným látkam ...	12
Príloha ZA (informatívna) – Vzťah medzi touto európskou normou a základnými požiadavkami smernice EÚ 2006/42/ES o strojoch, zamerané na pokrytie	14
Literatúra	15

Európsky predhovor

Tento dokument (EN ISO 14123-1: 2015) vypracovala technická komisia ISO/TC 199 „Bezpečnosť strojov“ v spolupráci s technickou komisiou CEN/TC 114 „Bezpečnosť strojov“, ktorej sekretariát je v DIN.

Tento európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do mája 2016 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do mája 2016.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN [a/alebo CENELEC] nezodpovedajú za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN 626-1: 1994 + A1: 2008.

Tento dokument vypracoval CEN na základe mandátu, ktorý mu udelili Európska komisia a Európske združenie voľného obchodu, aby sa podporili základné požiadavky smernice (smerníc) EÚ.

Vzťah k smernici (smerniciam) EÚ sa uvádza v informatívnej prílohe ZA, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto dokumentu.

V súlade s vnútornými predpismi CEN/CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky, Macedónsko, Cyprus, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunsko, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

Oznámenie o schválení

Text ISO 14123-1: 2015 schválil CEN ako EN ISO 14123-1: 2015 bez akýchkoľvek modifikácií.

Úvod

Štruktúra bezpečnostných noriem v oblasti strojov je nasledujúca:

- a) **normy typu A** (základné bezpečnostné normy) poskytujúce základné pojmy, zásady pre konštrukciu a všeobecné hľadiská, ktoré sa môžu aplikovať na strojoch.
- b) **normy typu B** (skupinové bezpečnostné normy) sa zaoberajú jedným bezpečnostným hľadiskom alebo jedným typom bezpečnostného zariadenia, ktoré sa môžu použiť pre väčší počet strojov:
 - normy typu B1 sa týkajú jednotlivých bezpečnostných hľadísk (napr. bezpečných vzdialeností, teploty povrchu, hluku);
 - normy typu B2 sa týkajú bezpečnostných zariadení (napr. dvojručného ovládania, blokovacích zariadení, zariadení reagujúcich na tlak, ochranných krytov).
- c) **normy typu C** (bezpečnostné normy na stroje) určujú podrobné bezpečnostné požiadavky na jednotlivý stroj alebo skupinu strojov.

Táto norma je normou typu B1, ako je stanovené v ISO 12100. Jej hlavnou úlohou je poskytnúť návod na spracovanie noriem typu C, ak sú stroje identifikované ako emitujúce nebezpečné látky, ktoré predstavujú závažné riziko. Táto časť ISO 14123 môže byť tiež použitá ako návod pri riadení rizík, ak nie sú pre určité stroje k dispozícii normy typu C.

Táto norma je zvlášť dôležitá pre nasledujúce záujmové skupiny reprezentujúce predstaviteľov trhu vzhľadom na bezpečnosť strojov:

- výrobcovia strojov (malé, stredné a veľké podniky);
- organizácie na ochranu zdravia a bezpečnosti (regulačné inštitúcie, organizácie úrazovej prevencie, dozor nad trhom, atď.).

Iní záujemcovia môžu byť ovplyvnení stanovenou úrovňou bezpečnosti strojov prostredníctvom tejto medzinárodnej normy vyššie uvedenými záujmovými skupinami:

- používatelia stroja/zamestnávateľia (malé, stredné a veľké podniky);
- používatelia stroja/zamestnanci (napr. obchodné spoločnosti, organizácie pre ľudí so špeciálnymi potrebami);
- poskytovatelia služieb, napr. údržba (malé, stredné a veľké podniky);
- spotrebiteľia (v prípade stroja určeného na používanie spotrebiteľmi).

Vyššie uvedeným záujmovým skupinám bola daná možnosť zúčastniť sa na príprave návrhu tejto medzinárodnej normy.

Požiadavky tejto medzinárodnej normy môžu byť doplnené alebo modifikované normou typu C.

Pri strojoch, ktoré sú zahrnuté v predmete normy typu C, a ktoré boli navrhnuté a vyrobené podľa požiadaviek tejto normy, majú prednosť požiadavky normy typu C.

1 Predmet normy

Táto časť ISO 14123 stanovuje zásady riadenia rizík ohrozujúcich zdravie nebezpečnými látkami emitovanými strojmi.

Táto časť ISO 14123 nie je použiteľná pri látkach, ktoré ohrozujú zdravie najmä výbuchom, plameňom alebo rádioaktívnymi vlastnosťami, alebo ich správaním pri extrémnych teplotách alebo tlaku.

2 Normatívne odkazy

Nasledujúce dokumenty, celé alebo časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

ISO 12100: 2010 *Safety of machinery – General principles for design – Risk assessment and risk reduction*. [Bezpečnosť strojov. Všeobecné zásady konštruovania strojov. Posudzovanie a znižovanie rizika.]

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN